

ÅRSBERETNING 2021

MARTS 2022

BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING I FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD PR. 1. JANUAR 2021

Formand
Karsten Kristensen
Forhandlingssekretær for
3F Transportgruppen i København

Næstformand
Jan Nicolai Hansen
Formand for Hanstholm Fiskeriforening

Freddy Wie Andersen
Faglig medarbejder i 3F Skagerak

Henning Morberg Madsen
Landsklubformand for 3F Fiskernes Landsklub

Alfred Fisker Hansen
Formand for Thyborøn Havns Fiskeriforening

Karsten Mølgaard (Hirtshals)
Danmarks Pelagiske Producent Organisation

Per Andersen
Faglig medarbejder 3F Thy-Mors

Allan Buch
Formand i Bælternes Fiskeriforening
samt formand i udvalget for det kystnære fiskeri

BERETNING 2021

BESTYRELSEN

Bestyrelsens sammensætning har været uændret i 2021, og der er over året afholdt 4 bestyrelsesmøder i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

COVID-19

Covid-19 pandemien har i 2021 også præget arbejdet i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd og Tjeneste.

Heldigvis betød lempelserne af Corona-restriktionerne i løbet af året, at vi fik mulighed for at afholde årets arbejdsmiljøseminar, men arbejdsmiljøseminaret for bundgarnsfiskere måtte vi desværre igen udskyde til 2022. Derudover har mange af vores normale mødeaktiviteter ude af huset været afholdt over virtuelle mødeplatforme.

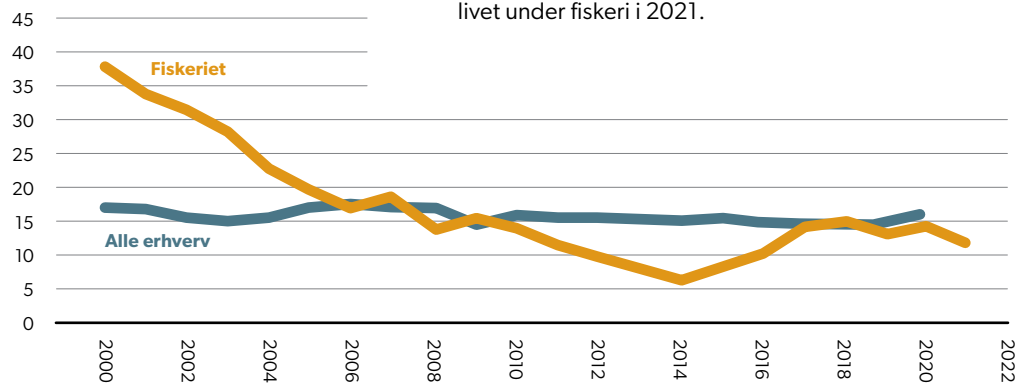
UDVIKLINGEN I ULYKKESSTATISTIKKEN FOR 2021

Udviklingen i antallet af anmeldepligtige ulykker i 2021 er faldet med ca. 20% i forhold til 2020, og lærlinge tegner sig kun for 1 ulykke.

Desværre må vi konstatere, at andelen af alvorlige ulykker er steget i forhold til 2020. Men når vi sammenligner os med alle øvrige erhverv generelt, ligger antallet af ulykker pr. 1000 fiskere under gennemsnittet for ulykker pr. 1000 beskæftigede, set i forhold til gennemsnittet for alle øvrige erhverv. Dette forventer vi også er tilfældet, når de nye tal for 2021 kommer fra Arbejdstilsynet. Ulykkesstatistikken viser stadig, at ca. halvdelen af de anmeldte ulykker sker for personer, som har været ansat ombord under 12 måneder.

Vi må desværre også konstatere, at to fiskere mistede livet under fiskeri i 2021.

Udviklingen i anmeldepligtige arbejdsulykker pr. 1.000 ansatte i hhv. alle erhverv og fiskeriet

FISKERIETS ARBEJDSMILJØTJENESTE

Arbejdet i 2021 var som året før præget af Covid-19 situationen, men vi har gennem hele året kunnet opretholde fuldt serviceniveau over for erhvervet, hvilket foregik under hensyntagen til sundhedsmyndighedernes anbefalinger. De nødvendige værnemidler blev brugt, og vi havde PCR test-rutiner af FA's personale. Vi har endnu ikke haft et tilfælde af Covid-19 blandt FA's personale i hele Covid-19 pandemien.

I 2021 har der som altid været udført mange førsyn på fartøjer inden deres periodiske syn, og vi ser, at denne type opgaver bliver mere og mere efterspurgt - også på de større fartøjer i flåden.

Derudover har Arbejdsmiljøtjenesten hen over året haft en lang række opgaver i forbindelse med opdatering af fartøjernes APV, APB, udarbejdelse/udførelse af øvelser, sikkerhedsprocedure mm.

Der er assisteret med støjmålinger, støjdæmpning og udarbejdelse af støjmålingsrapporter, rådgivning om arbejdsmiljø og sikkerhed ved ny- og ombygninger, der er udført VHF-DSC radiosyn, og der er bistået med rådgivning i forbindelse med anskaffelse af redningsmidler og personligt sikkerhedsudstyr.

Materialet kan downloades fra rådets hjemmeside www.f-a.dk

ER DU SIKKER NOK, NÅR DU FISKER ALENE?

I 2021 udarbejdede og udgav vi nyt informationsmateriale om sikkerheden i enmandsbetjente fartøjer, "Er du sikker nok, når du fisker alene". Informationsmaterialet henvender sig først og fremmest til fiskere, der sejler alene og anvender mindre fartøjer og joller til udøvelse af deres fiskeri.

Statistikken viser, at der i dansk erhvervsfiskeri har været 6 dødsulykker under fiskeri fra 2016 til foråret 2021, heraf var 5 på enmandsbetjente fartøjer, hvor det rette sikkerhedsudstyr muligvis kunne have medvirket til, at hændelserne ikke havde haft dødelig udgang.

Vi vil med dette materiale forsøge at sætte yderligere fokus på, hvilke muligheder der er for at styrke sikkerheden, når man fisker alene, samt vise de muligheder, der er for at skabe en tryk og sikker sejlads, så dødsulykker og andre ulykker på og med disse fartøjer kan undgås. I materialet lægger vi ud over sikkerheden også vægt på alarmeringsmulighederne, herunder brug af VHF og PLB og gode råd, hvis en nødsituation skulle opstå, eller hvis man kom i en situation, hvor man skulle hjælpe en anden overbordfalden.

SIKKER START PÅ NYT JOB

I 2021 igangsatte Arbejds miljøtjenesten også projektet "Sikker start på nyt job", hvor vi udgav et nyt informationsmateriale, herunder en kort video-information, som kan ses på rådets hjemmeside. Baggrunden for projektet er, at ud af det samlede antal anmeldte arbejdsulykker sker godt halvdelen af dem inden for det første år, man er ansat ombord, og mange sker endog meget tidligt i ansættelsen. Vi håber med projektet at kunne skabe fokus på vigtigheden af, at der bliver lagt stor vægt på introduktion, instruktion, oplæring og opfølgning i forbindelse med forhyring af nye besætningsmedlemmer, for herigennem at nedbringe antallet af arbejdsulykker for denne gruppe.

Materialet og informationsvideoerne er udarbejdet sammen med en række fartøjsejere og deres besætning og ud fra deres forslag/ønsker og erfaringer. Materialet indeholder, ud over beskrivelser af de enkelte delelementer, også en række støtteskemaer og huskelister til inspiration/brug i forbindelse med forhyring af nye besætningsmedlemmer. Vi håber at materialet bidrager til mere ensartethed i forhold til måden, hvorpå man gennemfører introduktionen, instruktionen, oplæringen og opfølgningen i forbindelse med ansættelse af nye besætningsmedlemmer. Projektet fortsætter i 2022.

Materialet kan downloades fra rådets hjemmeside www.f-a.dk

DANFISH 2021

I 2021 deltog vi på DanFish i Aalborg, hvor de fleste af landets fiskere kommer for at se, hvad der rører sig i fiskerierhvervet, hvilket gør messen til et vigtigt og oplagt udstillingsvindue for formidling og information på arbejdsmiljøområdet. Vi havde blandt andet stor fokus på informationsprojekterne om "Sikker start på nyt job" og "Er du sikker nok, når du fisker alene".

Vi havde i år en rigtig god messe med masser af besøgende. Ud over de førnævnte fokusområder havde vi også stillet skarpt på, oprettelse af besætningslister og på stabilitet. I år havde vi på standen opstillet vores kar med modelskibet, hvor vi kunne

demonstrere vigtigheden af, at dit fartøj har en god stabilitet, og hvad der sker, når du laver ændringer på dit fartøj, hvad du kan gøre, hvis du vil forbedre stabiliteten, samt hvad du skal sikre dig, når du laster dit fartøj. Det var igen i år et rigtig godt trækplaster, som gav anledning til mange spørgsmål omkring stabilitet. Vi fik også mange positive tilkendegivelser fra messegæsterne, fordi vi havde karret med i år, og mange gav udtryk for, at de havde lært noget nyt om stabilitet.

Der var også stor opmærksomhed på de øvrige fokusområder, og der var mange spørgsmål generelt vedr. arbejdsmiljø og sikkerhed og de øvrige ydelser, vi tilbyder erhvervet.

SEKRETARIATSFUNKTIONEN/ SIKKERHEDSUDVALGENE

Arbejdet i sikkerhedsudvalgene i 2021 har i nogen grad været præget af Covid-19 pandemien, men det er lykkedes os at afvikle næsten alle de planlagte fysiske sikkerhedsudvalgsmøder og holde sikkerhedsarbejdet i udvalgene i gang trods Corona-udfordringerne.

Sikkerhedsudvalgene har gennem året løbende været inddraget i høringsrunderne, der har været på arbejdsmiljø- og sikkerhedsområdet, hvor dette har været relevant, og der er i forbindelse med møderne blevet behandlet i alt 33 skadesanmeldelser samt 3 søulykkesrapporter, hvor der fra udvalgene er rettet henvendelse til de fartøjer, hvor udvalgene har haft kommentarer eller opklarende spørgsmål til ulykkerne, eller hvor de har haft forslag til forebyggende tiltag, som kunne hindre gentagelser.

Alle udvalgene har arbejdet engageret og konstruktivt med opgaverne.

ARBEJDSMILJØSEMINAR 2021

Årets arbejdsmiljøseminar for sikkerhedsrepræsentanterne blev afholdt på Søfartsstyrelsens Center for det Maritime Sundhedsvæsen på Fanø. Dagens program blev taget godt imod, og som altid var det engagerede deltagere, som også deltog ivrigt i debatten under de forskellige indlæg.

Der blev i forbindelse med seminaret udarbejdet en artikel, som kan læses på rådets hjemmeside på www.f-a.dk under nyheder.

Programmet på seminaret havde indlæg med følgende overskrifter

- Status og statistik i fiskeflåden, herunder orientering om nye tiltag v/seniorinspektør Bo Nygaard Larsen, Søfartsstyrelsen
- ILO 188 og nyt om regler v/specialkonsulent Anders Viborg Kristensen, Søfartsstyrelsen
- Orientering om opfyldelse af kravet til besætningslister og grænsekontrol i Safety Management Systemet v/Flemming N. Christensen
- Hvad er belastningsreaktioner, hvorfor opstår de, hvad gør vi ved dem v/erhvervspsykolog Kurt Lilleøre
- Præsentation af Fiskeriets Arbejdsmiljøråds informationsprojekt "SIKKER START PÅ NYT JOB" v/arbejdsmiljøkonsulent Thomas Krakau
- Præsentation af Center for det Maritime Sundhedsvæsen v/afdelingssygeplejerske Torben Leth og efterfølgende rundvisning på centeret v/sekretær Tove Lützhøft og afdelingssygeplejerske Michael L. Nielsen

§8 ARBEJDSMILJØKURSUS

Der blev i 2021 afholdt et §8 Arbejdsmiljøkursus for sikkerhedsudvalgsmedlemmerne. Kurset blev afholdt i Thyborøn. Afholdelse af arbejdsmiljøkursus er vigtig for de sikkerhedsrepræsentanter, der sidder i fiskeriets sikkerhedsudvalg. Kurset er lovpligtigt for dem, og hvert 5 år får medlemmerne en genopfriskning af deres kompetencer. Kurset afholdes for at sikre, at sikkerhedsrepræsentanterne kan opnå og vedligeholde de kompetencer, der er nødvendige for udførelse af arbejdet i sikkerhedsudvalgene, jf. lovgivningen på området, samt bidrage til fremme af godt arbejdsmiljø og høj sikkerhed på danske fiskerfartøjer.

SAFETY MANAGEMENT SYSTEM

I 2021 blev Safety Management Systemet udbygget til at håndtere kravet om opretholdelse af besætningslister i fiskeskibe, samtidig iværksatte vi en oplysningskampagne for at sikre, at alle fartøjer fik oprettet og indtastet deres besætningsliste i systemet.

Efterfølgende fik besætningsmodulet adgang til at lave indberetninger af besætningslister til rigspolitiets funktionspostkasser i forbindelse med grænsekontrol af fiskeskibe under 45 meter med fangstrejser af mere end 36 timers varighed, da alle oplysningerne til denne indberetning allerede ligger i besætningsmodulet.

Derudover blev systemet udbygget til at kunne fortage den førnævnte indberetning ind i SafeSeonet (SNN), hvilket dog har vist sig at være et problem for SNN, da de ikke kan håndtere enkeltstående meldinger i SNN-systemet. Vi afventer, at de finder en løsning på det, men i vores system er tingene klar.

Derudover er der blevet udført flere mindre moderniseringer forskellige steder i de enkelte moduler i systemet, efter ønsker fra erhvervet.

NYHEDSBREVE/NYHEDER

Hen over året er der udsendt en række nyhedsbreve og sikkerhedsinformationer blandt andet i forbindelse med opstarten på industrifiskesæsonen, Covid-19 information samt mange andre relevante nyheder for erhvervet.

Alle relevante nyheder og sikkerhedsinformationer bliver kommunikeret ud til sikkerhedsudvalgene samt i artikler i relevante medier og fysisk til de enkelte pr. brev og mail. Men de bliver også formidlet ved de mange fartøjsbesøg hen over året, i forbindelse med messer og ved deltagelse i generalforsamlinger i lokale fiskeriforeninger, hvor vi holder oplæg. Det kan være oplæg i forbindelse med vores kampagner, men det kan også være specielle ønsker fra de enkelte foreninger.

Rådets hjemmeside bliver flittigt brugt. Her henter erhvervet relevante oplysninger om arbejdsmiljø og sikkerhedsmæssige forhold, og her kan alle vores publikationer downloades.

I forbindelse med den fortsatte coronapandemi i Danmark, har vi i 2021 fortsat vores samarbejde med de øvrige aktører omkring fiskerierhvervet for at bidrage til at minimere spredningen af virus. Vi har videreformidlet informationsmateriale med beskrivelser af generelle forholdsregler om forebyggelse af smitte, opslag med gode råd til at forebygge smitte samt adgang forbudt skilte, der kan hænges op på fartøjet.

Vores Covid-19 link på hjemmesiden er løbende blevet opdateret, og derudover er artikler og nyhedsbreve uploadet på vores hjemmeside, hvor de er tilgængelige for alle. Her er der også mulighed for at abonnere på nyhedsbreve fra FA.

KÅRING AF ÅRETS PRAKTIKPLADS I FISKERIET 2021

I 2021 var det fiskeriminister Rasmus Prehn, der på vegne af Fiskeriets Arbejdsmiljøråd kårede og uddelte prisen til årets praktikplads.

Men det var som altid Fiskeriets Arbejdsmiljøråds bestyrelse, der i første omgang udpegede årets praktikplads på baggrund af de indstillinger, der var kommet fra lærlingene.

I 2021 var følgende fartøjer indstillet:

L 625 MARITANA
L 649 MARTINE
L 232 TOVE KYNDE
L 820 NANNA CECILIE
FN 261 STJERNE
E 517 EMIL

Det var også i år var svært kun at skulle vælge et fartøj blandt de mange fine indstillinger, men det lykkedes trods alt rådets bestyrelse at blive enig om et fartøj blandt de nominerede, hvor praktikpladsen har udvist særlig stor interesse i at bidrage til, at lærlingen har fået en forståelse af, hvad et godt og sikkert arbejdsmiljø er, og hvor de faglige kompetencer er videregivet med stor vægt lagt på arbejdsmiljø og sikkerhed.

I indstillingen lyder det om denne praktikplads og dens besætning at:

- Jeg vil stærkt mene, jeg har Danmarks absolutte bedste praktikplads
- Det mener jeg, at jeg har, da både reder/skipper og anden skipper samt besætning her ombord på L 820 er utrolig dygtige fiskere og nogle super fantastiske mennesker, som brænder for det, de laver
- De er fantastiske dygtige til at lære fra sig
- I den tid jeg har været med her ombord, har jeg lært så meget og fået lov til at prøve næsten alt, hvad der nu kunne prøves - alt fra bødning, arbejde i maskinen, rensning, pakning, styrvagter, rengøring, madlavning, ja jeg kunne fortsætte
- Derfor mener jeg, at L 820 Nanna Cecilie og dens besætning helt sikkert fortjener titlen som DK's bedste praktikplads, da man der ombord virkelig kan få lov til at udvikle sig som fiskerilærling

Derfor faldt valget på L 820 NANNA CECILIE som Årets praktikplads 2021, og der skal lyde et stort tillykke til Skipper og besætning på L 820 NANNA CECILIE.

UNDERVISNING OG SAMARBEJDE MED FISKERISKOLEN OG MARTEC

Vores undervisning på Fiskeriskolen og Martec har også i 2021 været påvirket af Covid-19 situationen.

Vi har gæsteundervist fysisk i det omfang Covid-19 situationen har tilladt det, og vi har været censor på arbejdsmiljømodulet i fisker/kystskipper uddannelserne.

I 2021 har vi ligeledes samarbejdet med Fiskeriskolen om udvikling og opdatering af et nyt kompendium til det tre-ugers søsikkerhedskursus for fiskere, hvor vi har leveret afsnittene med følgende overskrifter:

- Arbejdssikkerhed
- Støjpåvirkninger
  - fysiske og psykiske påvirkninger
- Arbejdspladsvurdering
- Arbejdspladsbrugsanvisning
- Kemi
- Psykiske arbejdsmiljøpåvirkninger
- Forskel på risikoadfærd og sikker adfærd
- Ulykkesforebyggelse
- Personlige værnemidler
- Introduktion, instruktion/oplæring og opfølgning
- Sikkerhedsorganisering i fiskerierhvervet
- Hvis du kommer til skade i forbindelse med dit arbejde
- Arbejde i tank og lastrum

Det nye kompendium forventes at være klar i begyndelsen af 2022.

SAMARBEJDE MED SØFARTSSTYRELSEN

I 2021 har vi som altid haft et godt samarbejde med Søfartsstyrelsen både i regionerne, i Korsør og i forbindelse med vores plads i Fiskeskibsudvalget. Der har hen over året været en række nye bekendtgørelser i høring samt opdatering af meddelelser F, hvilket har medført et samarbejde med flere af medarbejderne i Korsør. Derudover har der gennem året også været en lang række opgaver i forbindelse med indflagningsprojekter, nybygninger, ombygninger, og syn der har budt på udfordringer, hvor vi har haft tæt samarbejde med de synende inspektører. Dette har altid været præget af et positivt og løsningsorienteret samarbejde, hvor vi hver gang har fundet en god løsning, som alle har været tilfredse med og uden at gå på kompromis med arbejdsmiljøet og sikkerheden.

SAMARBEJDE MED FORSVARETS OPERATIONS-CENTER UNDER VÆRNSFELLES FORSVARSKOMMANDO

I 2021 blev der afholdt de planlagte møder i den Operative Kontaktgruppe for Sørledningstjenesten, Danmark (OKD), hvor der udveksles erfaringer og samarbejdes mellem deltagerne om søredning og opfølgning på hændelser.

Vi har i 2021 også haft et godt og konstruktivt samarbejde med Joint Rescue Coordination Centre (JRCC) samt de øvrige medlemmer i OKD-gruppen, som har sikret, at de hændelser der har været i 2021, hvor der har været behov for etablering af akut krisehjælp, er blevet iværksat hurtigst muligt i forbindelse med søulykker og arbejdsulykker til søs, hvor fiskeskibe har været involveret.

SAMARBEJDE MED DEN MARITIME HAVARIKOMMISSION

I 2021 har vi også samarbejdet med den Maritime Havarikommission i forbindelse med en række hændelser, som har involveret fiskeskibe, hvor vi har kommenteret på rapportudkast og assisteret i opklaring af årsagerne og forståelse af årsagssammenhænge vedrørende hændelserne. Ligeledes er de endelige søulykkesrapporter behandlet i sikkerhedsudvalgene, hvor udvalgene har kommenteret på rapporterne i de sager, hvor man har fundet det relevant.

ØVRIGE UDVALGSPOSTER

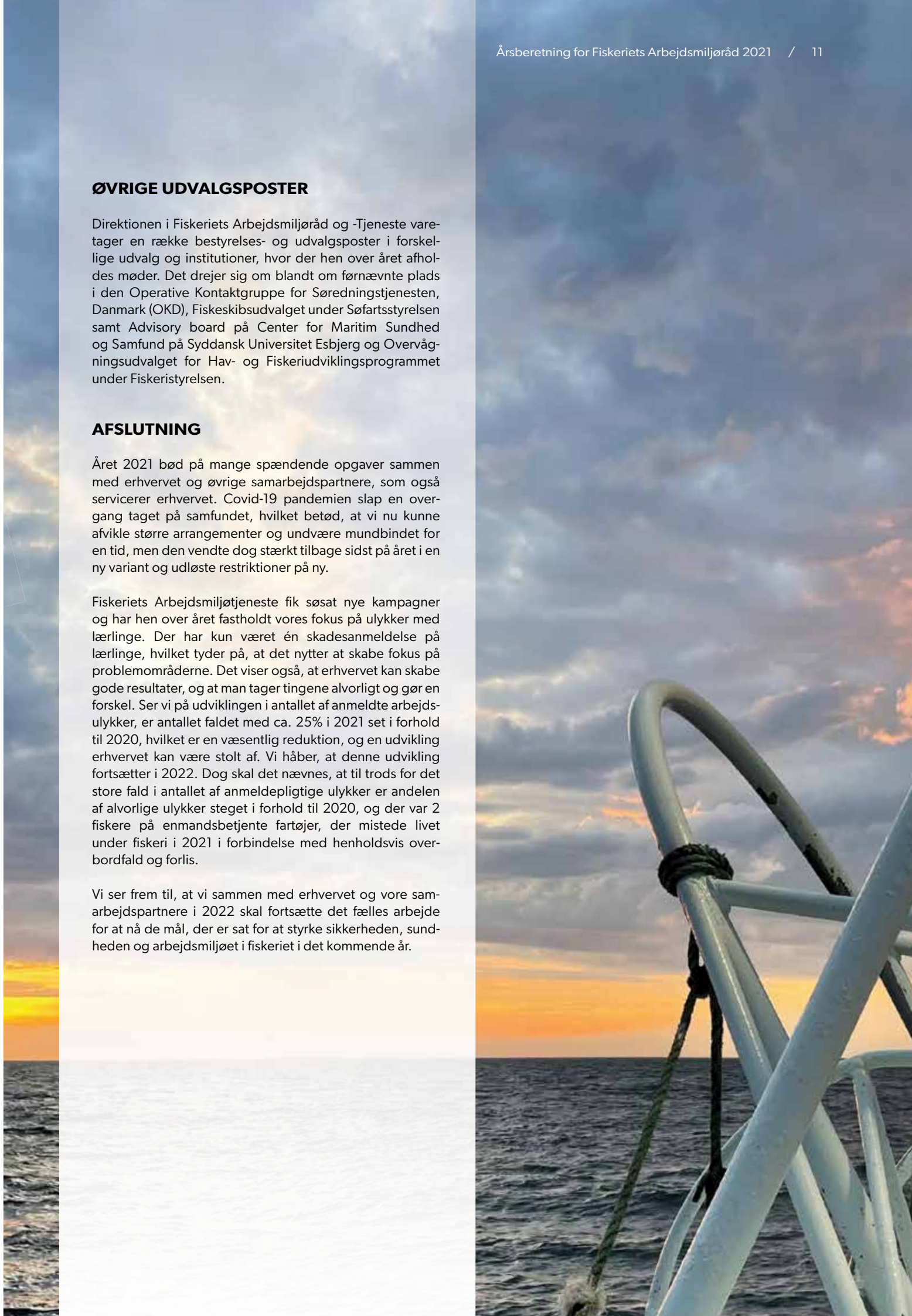
Direktionen i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd og -Tjeneste varetager en række bestyrelses- og udvalgsposter i forskellige udvalg og institutioner, hvor der hen over året afholdes møder. Det drejer sig om blandt om førnævnte plads i den Operative Kontaktgruppe for Søredningstjenesten, Danmark (OKD), Fiskeskibsudvalget under Søfartsstyrelsen samt Advisory board på Center for Maritim Sundhed og Samfund på Syddansk Universitet Esbjerg og Overvågningsudvalget for Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet under Fiskeristyrelsen.

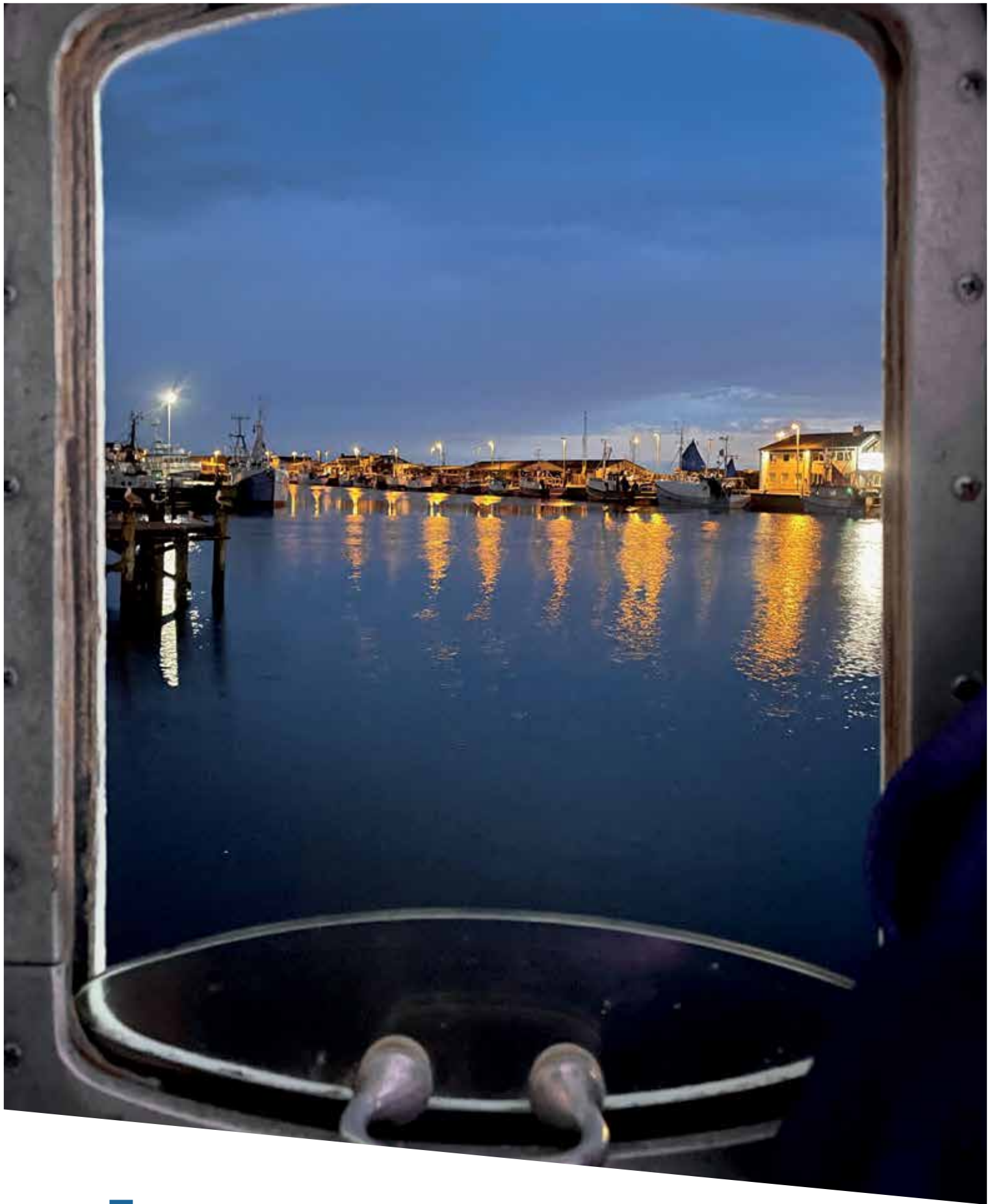
AFSLUTNING

Året 2021 bød på mange spændende opgaver sammen med erhvervet og øvrige samarbejdspartnere, som også servicerer erhvervet. Covid-19 pandemien slap en overgang taget på samfundet, hvilket betød, at vi nu kunne afvikle større arrangementer og undvære mundbindet for en tid, men den vendte dog stærkt tilbage sidst på året i en ny variant og udløste restriktioner på ny.

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste fik søsat nye kampagner og har hen over året fastholdt vores fokus på ulykker med lærlinge. Der har kun været én skadesanmeldelse på lærlinge, hvilket tyder på, at det nytter at skabe fokus på problemområderne. Det viser også, at erhvervet kan skabe gode resultater, og at man tager tingene alvorligt og gør en forskel. Ser vi på udviklingen i antallet af anmeldte arbejdsulykker, er antallet faldet med ca. 25% i 2021 set i forhold til 2020, hvilket er en væsentlig reduktion, og en udvikling erhvervet kan være stolt af. Vi håber, at denne udvikling fortsætter i 2022. Dog skal det nævnes, at til trods for det store fald i antallet af anmeldte ulykker er andelen af alvorlige ulykker steget i forhold til 2020, og der var 2 fiskere på enmandsbetjente fartøjer, der mistede livet under fiskeri i 2021 i forbindelse med henholdsvis overbordfald og forlis.

Vi ser frem til, at vi sammen med erhvervet og vore samarbejdspartnere i 2022 skal fortsætte det fælles arbejde for at nå de mål, der er sat for at styrke sikkerheden, sundheden og arbejdsmiljøet i fiskeriet i det kommende år.

 **FISKERIETS
ARBEJDSMILJØRÅD**

Auktionsgade 1b
6700 Esbjerg

Tlf. +45 75 18 05 66

post@f-a.dk
www.f-a.dk